

7 maart 2024

Verwacht pensioeninkomen

Cindy Biesenbeek

DeNederlandscheBank

EUROSYSTEEM

Hoe toereikend zijn pensioenen?

Aanleiding onderzoek

- 1,7 miljoen werkenden in Nederland bouwden geen tweede pijler pensioen op in 2020 (Biesenbeek et al., 2022)
- Hoeveel werkenden bouwen onvoldoende pensioen op?
- Methode berekening pensioeninkomens: Knoef et al. (2016, 2017)
- Met Jim Been, Koen Caminada, Kees Goudswaard en Marike Knoef
- Cijfers zijn input voor het IBO pensioenopbouw

Beproefde methode, verbeterde bronnen

Dit onderzoek

- Integrale data
- 4,4 miljoen huishoudens
- Data t/m 2022
- Pensioenstatistiek verbeterd
- Pensioen in eigen beheer (dga's)

Knoef et al (2016, 2017)

- Representatieve steekproef (IPO)
- +- 90 duizend huishoudens
- Data t/m 2012

Annuïteiten berekenen

$$A = K / \left(\sum_{n=\max(R_m-a_m, 1)}^{(R_f-1)-a_f} \left((1 - {}_n P_{a_f}) Q_{a_m} + 0.5 \times E \times {}_n P_{a_f} Q_{a_m} \right) \frac{1}{(1+r)^n} + \sum_{n=R_f-a_f}^{99-a_f} \left({}_n P_{a_f} \left((1 - {}_n Q_{a_m}) \right) + (1 - {}_n P_{a_f}) + E \times {}_n P_{a_f} Q_{a_m} \right) \frac{1}{(1+r)^n} \right)$$

A annuïteit

a_f leeftijd vrouw

a_m leeftijd man

R_f AOW-gerechtigde

leeftijd vrouw

${}_n P_{a_f}$ overlevingskans

man na n jaar

${}_n Q_{a_m}$ overlevingskans

man na n jaar

E equivalentiefactor

Gebruikte bestanden

Eerste pijler: opgebouwde AOW-rechten,
AOWATAB

Tweede pijler: opgebouwde aanspraken,
PENSAANSPRAAKOPTAB

Derde pijler: ingelegde premie,
INPATAB

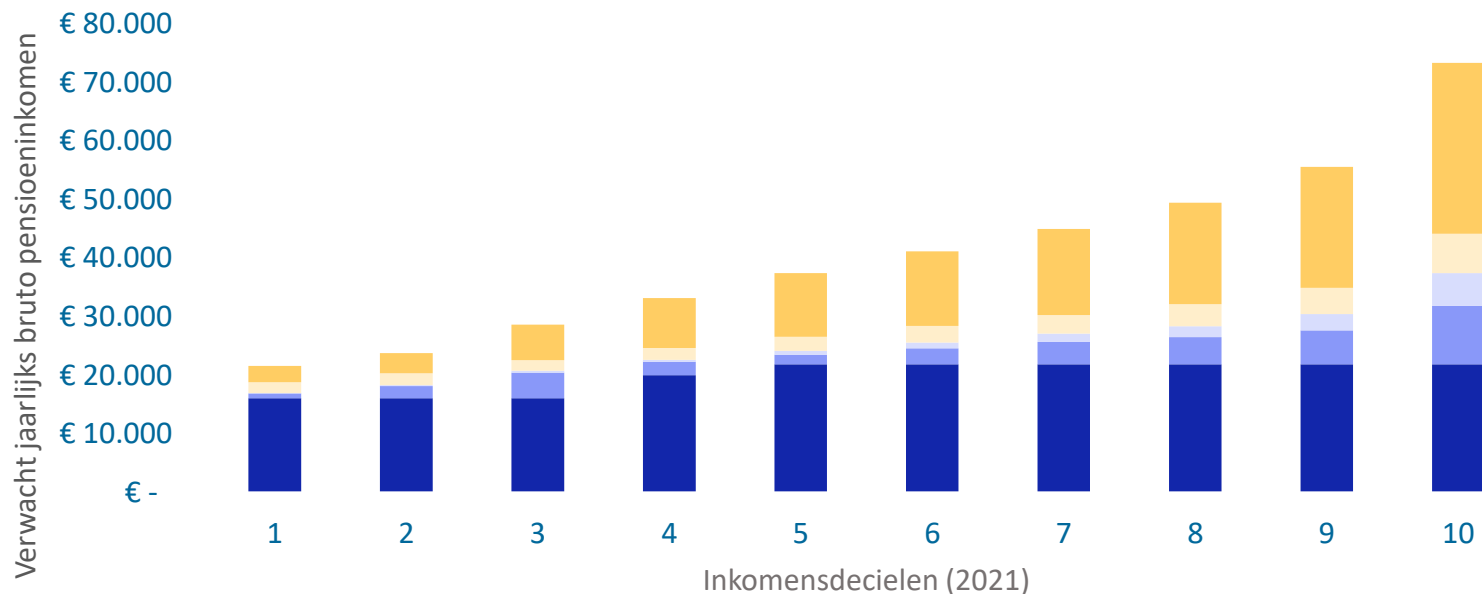
Vierde pijler: opgebouwd vermogen,
VEHTAB

Persoonskenmerken

GBAPERSOONTAB,
GBAADRESOBJECTBUS,
GBASAMENWONERSBUS
HOOGSTEOPLTAB
SPOLISBUS
BETAB
EIGENDOMTAB

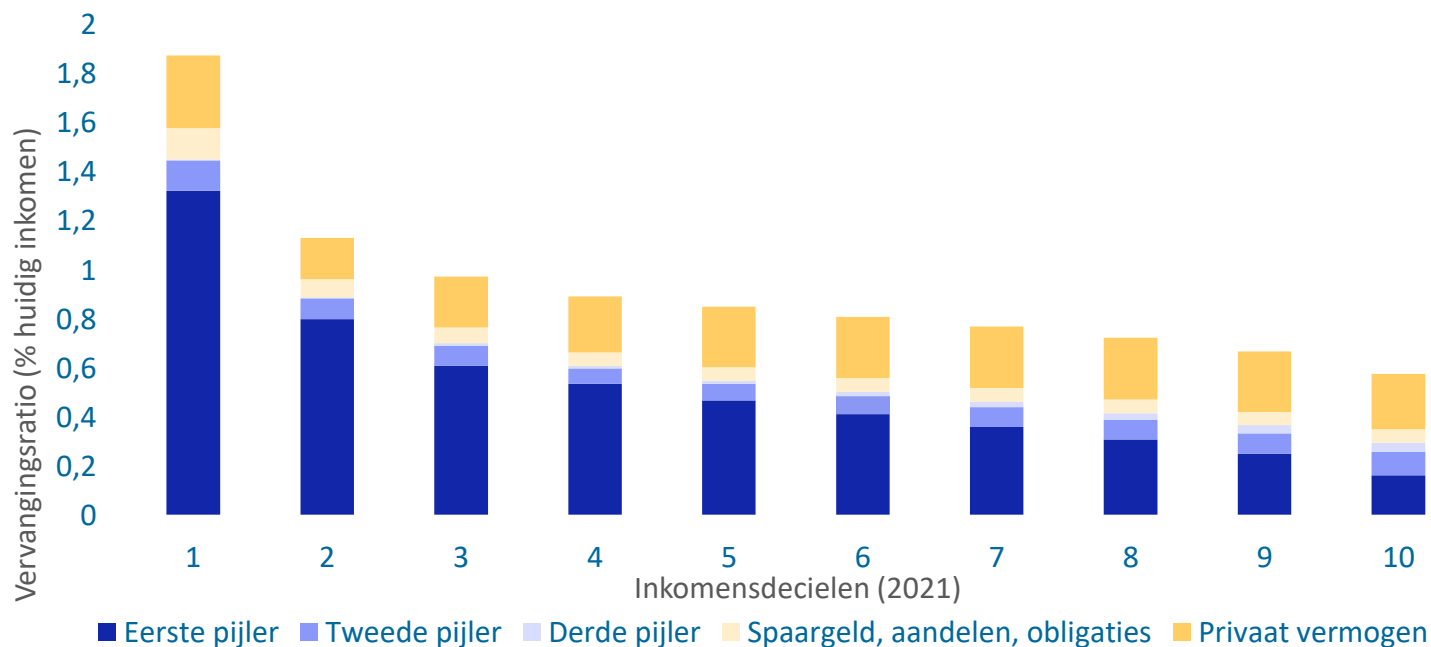
Resultaten

Privaat vermogen vooral bij hoogste inkomensgroepen

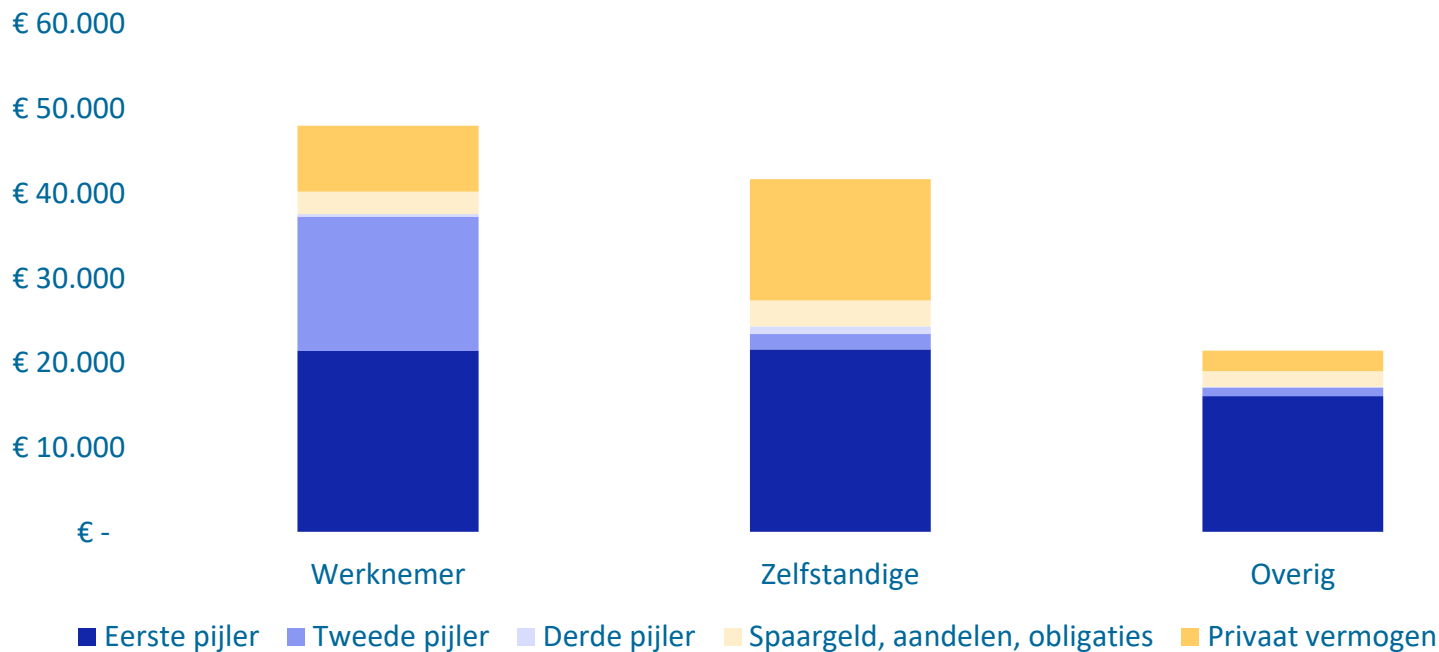
■ Eerste pijler
 ■ Tweede pijler
 ■ Derde pijler
 ■ Spaargeld, aandelen, obligaties
 ■ Privaat vermogen

Lagere vervangingsratio bij hogere inkomensdecielen

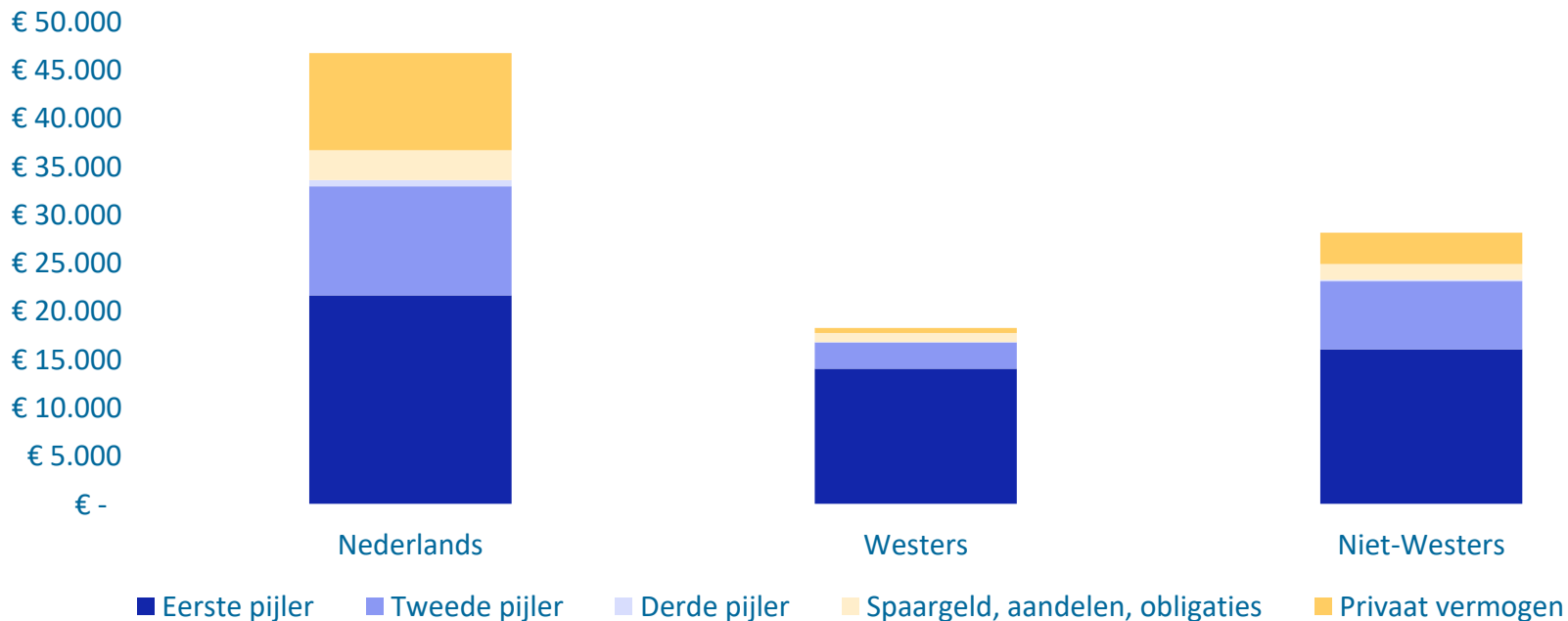

Zelfstandigen halen vooral pensioeninkomen uit vermogen

Vooral personen met Westerse migratieachtergrond lager pensioen

Lager pensioen vrouwen, vooral door huishoudsamenstelling

Inkomensdeciel	1 ^e pijler	1 ^e ,2 ^e pijler	1 ^e , 2 ^e , 3 ^e pijler	+ Spaargeld, aandelen, obligaties	+ Totaal vermogen	Aantal (mln.)
Mannen (hoofdkostwinner)	21811	32878	33554	36334	45644	3,0
Vrouwen (hoofdkostwinner)	16109	24491	24764	27431	33645	1,4
Alleenstaande mannen	16109	21680	22047	24180	28541	0,9
Alleenstaande vrouwen	16109	20084	20210	22274	25007	0,9

Referenties

Biesenbeek, C., Heerma van Voss, B. & Mastrogiacomo M. (2022). Werkenden zonder pensioenopbouw, DNB Occasional paper.

Knoef, M.G., Been, J., Alessie, R.J.M., Caminada, C.L.J., Goudswaard, K.P., Kalwij, A. (2016) Measuring retirement savings adequacy: developing a multi-pillar approach in the Netherlands, *Journal of Pension Economics & Finance*, 15 (1), 55-89.

Knoef, M.G., Been, J., Caminada, C.L.J., Goudswaard, K.P., Rhuggenaath, J. (2017) De toereikendheid van pensioenopbouw na de crisis en pensioenhervormingen, *Netspar Design Paper*, No. 68.